

GIPUZKOA

ENPRESEN EGOERA

**Salmentak, kanpo merkataritza,
enplegua eta soldatak**

HILEROKO TXOSTENA

➤ Urtarrila 2024

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**
Ogasun eta Finantza
Departamentua

**Diputación Foral
de Gipuzkoa**
Departamento de
Hacienda y Finanzas

AURKEZPENA

Gipuzkoako Foru Aldundiko Ogasun eta Finantza Departamentuak estatistikako azterlanak prestatu ohi ditu Gipuzkoako enpresen salmentei, kanko merkataritzari, enpleguari eta soldatei buruz, Gipuzkoako enpresen eta ekonomiaren bilakaerari buruzko informazio eguneratua eskuratzeko alderia.

Informazio hau oso tresna interesgarria da departamentuaren eta Foru Aldundiaren jarduketa bideratzeko, eta, interes orokorrekoa denez, Gipuzkoako gizartearen esku jartzen da argitalpen honen bidez.

Argitalpen honetako informazioa lortzeko, erabili dira **Gipuzkoan sozietate egoitza** duten **empresa EZ finantzarioek** hilera aurkezten dituzten **aitorpenak**: Balio Erantsiaren gaineko Zerga eta lanaren, jarduera ekonomikoen eta sarien etekinen atxikipenak eta konturako sarrerak.

Normalean, informazio hau hilera argitaratzen da; dena den, uztaila eta abuztuko datuen analisia batera egiten da; izan ere, uztaileko aitorpen-likidazioa aurkezteko epea, udara dela-eta, hilabete luzatzen da, irailaren 25eraino.

Eranskinaren hasieran dagoen oharrean aipatzen den bezala, metatutako epealdietako (hiruhilekoak, urtekoak...) bariazioak kalkulatzerakoan populazio konstantearen irizpidea erabili ordez, batez besteko ponderatuaren irizpidea erabiltzen da.

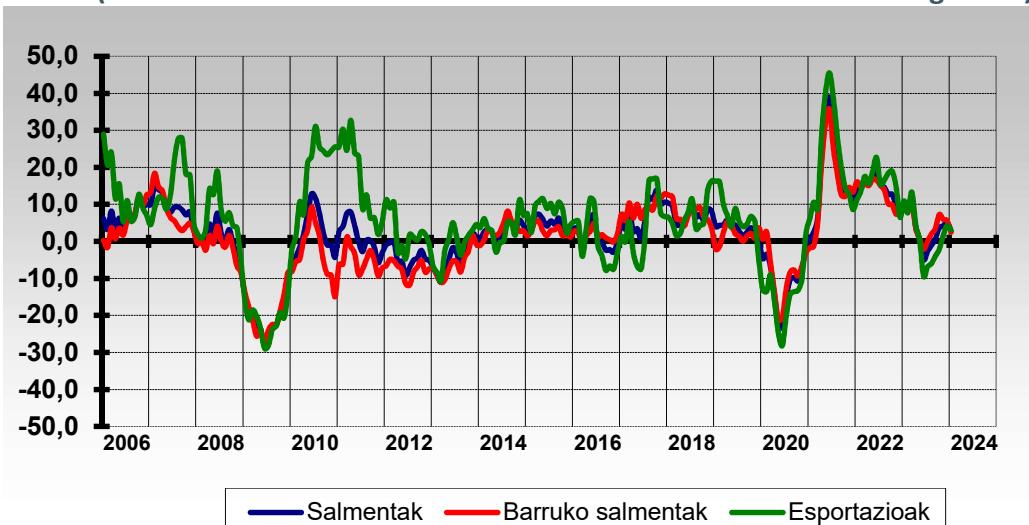
EZAUGARRI NAGUSIAK

- 2024ko urtarrilean Gipuzkoako enpresen salmentak **-%0,4** jaitsi dira, 2023ko hilabete berdinarekin alderatuta. Jaitsiera horren arrazoia esportazioen beherakada izan da (-%2,8); izan ere, barruko salmentak **+%1,0** hazi dira.
- Lan merkatuari dagokionez, Gipuzkoako enpresaetako lan etekinen jasotzaileen kopurua **%2,3** igo da urteko lehen hilabetean. Ordaindutako soldatetan igoera askoz handiagoa izan da: **+%7,8**.

1. taula - GIPUZKOAKO ENPRESEN ADIERAZLE NAGUSIAK
(Urte arteko bariazio tasak)

Adierazlea	Δ% Urtarrila
Salmenta osoak	-0,4
Barruko salmentak	1,0
Esportazioak	-2,8
Importazioak	-3,4
Enplegua	2,3
Soldatak	7,8

1 grafikoa – SALMENTAK
(urte arteko bariazio tasak – 3 hilabeteetako batez besteko mugikorra)

SEKTOREEN ARABERAKO SALMENTAK

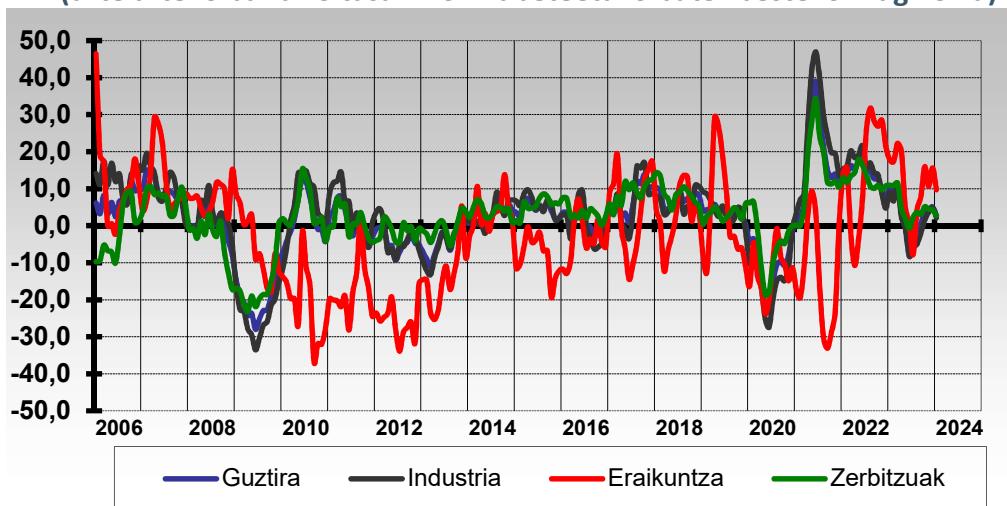
- **2024ko lehen hilabetean salmentak zerbitzuen sektorean bakarrik igo dira (+%1,8)**

Orokorrean eman den salmenten jaitsiera (-%0,4), eman da baita industrian (-%2,1) eta modu apalagoan eraikuntzan (-%0,4). Zerbitzuetan, aldiz, salmentak +%1,8 handitu dira.

2 taula - SEKTOREEN ARABERAKO SALMENTA OSOAK(urte arteko bariazio tasak)

Adierazlea	Δ% Urtarrila
Salmenta osoak	-0,4
▪ Industria	-2,1
▪ Eraikuntza	-0,4
▪ Zerbitzuak	1,8

**2 grafikoa – SEKTOREEN ARABERAKO SALMENTA OSOAK
(urte arteko bariazio tasak – 3 hilabeteetako batez besteko mugikorra)**

ESPORTAZIOAK ETA IMPORTAZIOAK

- **Gipuzkoako enpresen esportazioak -%2,8 jaitsi dira 2024ko lehen hilabetean**

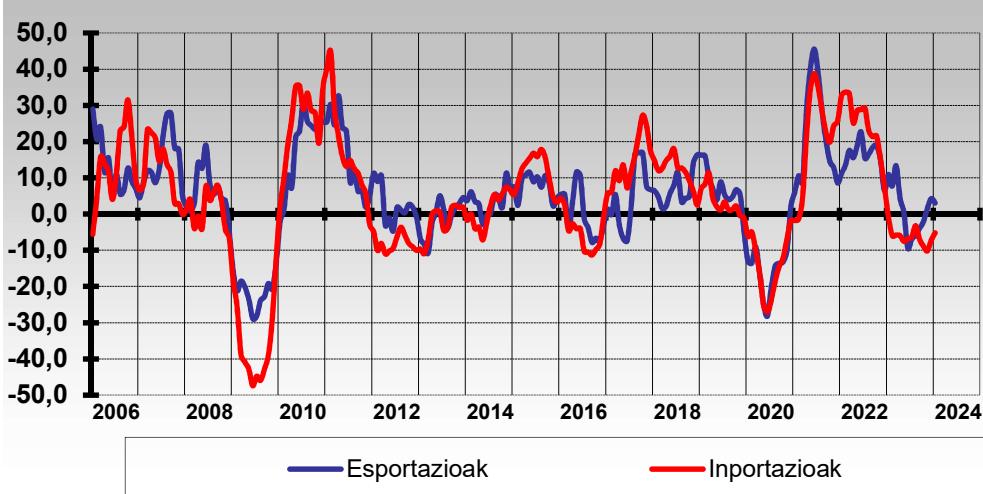
Gipuzkoako enpresen esportazioak -%2,8 jaitsi dira 2024ko urtarrilean. Baino, kanpo merkataritza horren noranzkoa begiratuta, EBra egindako esportazioak -%6,1 jaitsi diren bitartean, gainerako herrialdeetara egindakoak +%1,8 hazi dira.

Importazioak ere jaitsi egin dira urteko lehen hilabete honetan: -%3,4. Eta erosketa horien jatorria aztertuta, EBtik egindakoak -%3,1 jaitsi dira eta EBtik kanpotik egindakoak -%4,1.

3. taula – ESPORTAZIOAK ETA IMPORTAZIOAK (urte arteko bariazio tasak)

Adierazlea	Δ% Urtarrila
Esportazioak	-2,8
• Europar Batasuna	-6,1
• Munduko gainerako herrialdeak	1,8
Importazioak	-3,4
• Europar Batasuna	-3,1
• Munduko gainerako herrialdeak	-4,1

3. grafikoa - ESPORTAZIOAK ETA IMPORTAZIOAK
(urte arteko bariazio tasak – 3 hilabeteetako batez besteko mugikorra)

SEKTOREEN ARABERAKO ENPLEGUA

- **Gipuzkoako enpresaetan lan egiten duten pertsona kopurua +%2,3 igo da 2024ko urtarrilean**

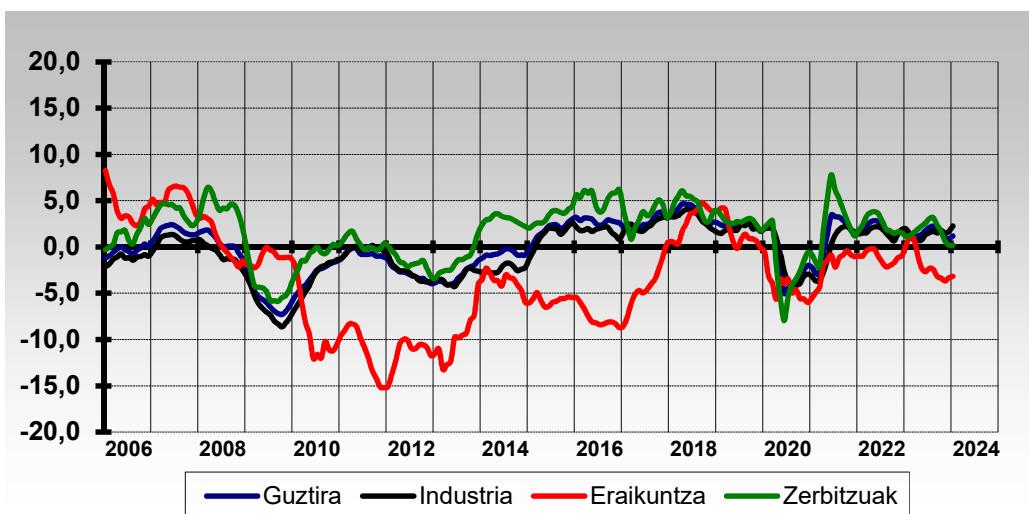
Gipuzkoako enpresaetan lan egiten duten pertsona kopurua +%2,3 igo da 2024ko lehen hilabete honetan.

Datuak sektoreka aztertuz gero, ikusten da industrian modu nabarmenean igo dela enplegua (+%4,0), zerbitzuen sektorean modu apalagoan (+%0,6); eta, aldiz, eraikuntzan -%2,2 jaitsi da.

4. taula – SEKTOREEN ARABERAKO ENPLEGUA (urte arteko bariazio tasak)

Adierazlea	Δ% Urtarrila
Enplegu osoa	2,3
▪ Industria	4,0
▪ Eraikuntza	-2,2
▪ Zerbitzuak	0,6

4. grafikoa - SEKTOREEN ARABERAKO ENPLEGUA (urte arteko bariazio tasak – 3 hilabeteetako batez besteko mugikorra)

SEKTOREEN ARABERAKO SOLDATAK

- Gipuzkoako enpresek ordaindutako soldatak +%7,8 igo dira 2024ko lehen hilabetean

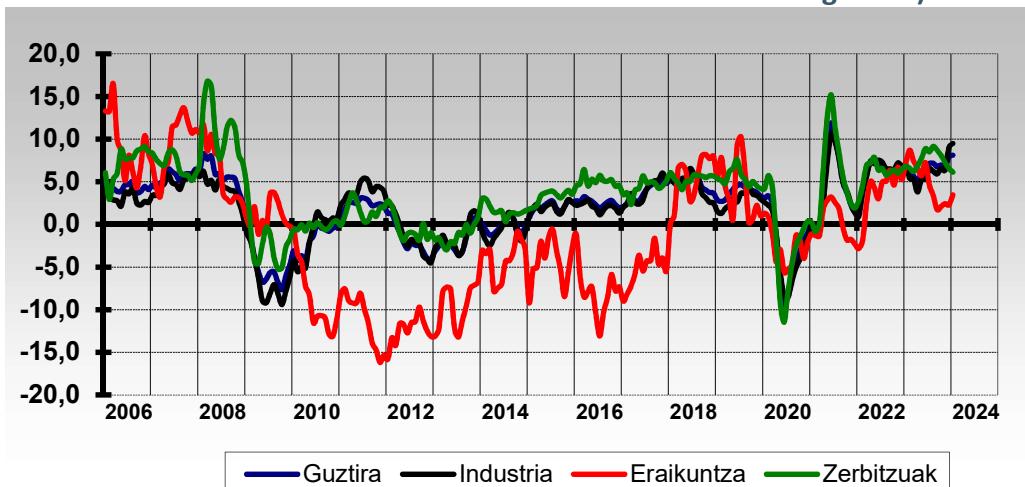
Soldaten igoera +%7,8koa izan da 2024ko urtarrilean. Sektorekako bilakaerari dagokionez, igoerarik handiena industrian eman da (+%9,1); eraikuntzan hazkundea +%6,3koa izan da, eta zerbitzuen sektorean +%5,7koa.

Epealdi honetan, enpleguak (+%2,3) soldatek (+%7,8) baino askoz gutxiago egin du gora; beraz, langile bakoitzeko batez besteko ordainsariak %5,5 egin du gora. Industrian enplegua %4,0 igo da eta soldatak %9,1 hazi dira; beraz, batez besteko ordainsaria %5,1 igo da. Eraikuntzan enplegua -%2,2 jaitsi da eta, aldiz, soldatak +%6,3 igo; beraz, batez besteko ordainsaria %8,5 igo da. Zerbitzuen sektorean, enpleguak +%0,6 egin du gora, eta soldatak, berriz, gehiago igo dira (+%5,7); beraz, batez besteko ordainsariak %5,1 egin du gora.

5. taula – SEKTOREEN ARABERAKO SOLDATAK (urte arteko bariazio tasak)

Adierazlea	Δ% Urtarrila
Soldata osoak	7,8
• Industria	9,1
• Eraikuntza	6,3
• Zerbitzuak	5,7

5. grafikoa – SEKTOREEN ARABERAKO SOLDATAK
(urte arteko bariazio tasak – 3 hilabeteetako batez besteko mugikorra)

GIPUZKOAKO ENPRESEN SALMENTAK, KANPO MERKATARITZA, ENPLEGUA ETA SOLDATAK

Estatistiken eranskina

Oharra.

Eranskin honetan hileroko bariozio tasak ematerakoan populazio konstantearen irizpidea erabili da. Hau da, bariozio tasa kalkulatu da bi urtez jarraian hilabete berean aitortzen duten enpresekin. Populazio konstantearen araberako bariozio tasa horiek sektoreen koiuntura erakusten dute, eta bariozio demografikoek ez diete eragin. Populazio konstantea definitzen den moduari esker, ez da beharrezkoa erregistratu gabeko datuak egoztea.

Aldiz, hiruhileko, urteko eta epealdi metatuei dagozkion bariozioak kalkulatzeko batez besteko ponderatuak erabili dira.

1. taula - SALMENTA OSOAK: BARRUKO SALMENTAK ETA ESPORTAZIOAK

Epealdia	Salmenta osoak	Barruko salmentak	Esportazioak
2006	7,1	6,6	8,4
2007	7,1	6,1	10,0
2008	0,0	-1,5	4,6
2009	-20,5	-20,2	-21,6
2010	2,1	-4,6	21,6
2011	0,5	-5,0	12,8
2012	-5,1	-8,0	0,4
2013	-3,6	-5,4	-0,5
2014	3,3	3,3	3,2
2015	4,9	3,0	8,2
2016	0,4	1,7	-1,8
2017	7,5	9,5	4,1
2018	6,6	5,8	8,0
2019	2,8	2,5	3,4
2020	-10,1	-9,1	-11,9
2021	16,8	15,8	18,7
2022	13,2	12,3	15,0
2023	2,9	4,2	0,8
2023 (1)	13,6	13,1	14,4
2024 (1)	-0,4	1,0	-2,8
2022 I	15,9	15,6	16,5
II	18,7	16,6	22,7
III	11,7	9,4	16,1
IV	7,6	8,4	6,1
2023 I	11,5	10,4	13,5
II	-4,8	-2,0	-9,3
III	0,5	3,3	-4,0
IV	5,1	5,5	4,4
2022 uztaila	6,4	10,3	-0,4
abuztua	20,7	16,8	29,0
iraila	11,0	3,3	26,8
urria	6,4	9,6	1,1
azaroa	11,6	9,1	16,3
abendua	5,2	6,9	2,1
2023 urtarrila	13,6	13,1	14,4
otsaila	7,2	7,6	6,6
martxoa	13,6	10,5	19,0
apirila	-9,0	-7,1	-12,3
maiatzta	-3,1	-1,4	-5,9
ekaina	-2,8	2,1	-9,9
uztaila	-2,4	-0,9	-4,8
abuztua	1,9	4,8	-3,2
iraila	2,4	6,5	-3,9
urria	6,8	10,4	0,8
azaroa	3,4	0,8	7,8
abendua	5,1	5,6	4,3
2024 urtarrila	-0,4	1,0	-2,8

(1) Erreferentziako hilera arte metatutako datuak

Urtearteko bariazio tasak ehunekotan

2. taula - PRODUKZIO SEKTOREEN ARABERAKO SALMENTAK

Epealdia	Guztira	Industria	Eraikuntza	Zerbitzuak
2006	7,1	13,1	7,7	-1,6
2007	7,1	7,5	11,8	5,6
2008	0,0	1,8	10,5	-4,8
2009	-20,5	-25,1	-11,1	-14,8
2010	2,1	6,0	-21,8	2,1
2011	0,5	3,5	-21,6	0,3
2012	-5,1	-5,1	-25,3	-1,2
2013	-3,6	-4,1	-17,4	-0,4
2014	3,3	3,4	0,9	3,4
2015	4,9	5,4	-7,5	6,3
2016	0,4	-0,7	-5,4	2,9
2017	7,5	6,3	5,1	9,6
2018	6,6	6,5	0,7	7,4
2019	2,8	2,6	-2,0	4,0
2020	-10,1	-12,9	-14,7	-5,5
2021	16,8	21,6	-9,8	14,4
2022	13,2	14,0	11,2	12,5
2023	2,9	1,2	10,4	4,4
2023 (1)	13,6	14,4	24,9	11,8
2024 (1)	-0,4	-2,1	-0,4	1,8
2022 I	15,9	19,5	-3,4	13,5
II	18,7	21,6	7,0	16,1
III	11,7	11,9	27,7	9,8
IV	7,6	4,6	16,1	10,8
2023 I	11,5	10,8	21,3	11,6
II	-4,8	-8,1	-1,0	-0,7
III	0,5	-1,8	3,8	3,0
IV	5,1	4,8	16,3	4,2
2022 uztaila	6,4	2,9	39,6	8,8
abuztua	20,7	27,0	27,3	13,8
iraila	11,0	12,9	18,0	7,7
urria	6,4	1,4	35,2	11,3
azaroa	11,6	11,2	32,0	10,1
abendua	5,2	1,6	-3,1	11,0
2023 urtarrila	13,6	14,4	24,9	11,8
otsaila	7,2	4,1	30,3	9,6
martxoa	13,6	14,1	11,7	13,1
apirila	-9,0	-11,2	18,6	-8,6
maiatzta	-3,1	-5,2	-14,8	1,1
ekaina	-2,8	-8,3	-1,6	5,3
uztaila	-2,4	-4,1	-7,1	0,5
abuztua	1,9	-2,5	21,1	5,0
iraila	2,4	0,9	9,4	3,8
urria	6,8	6,1	17,4	6,6
azaroa	3,4	3,7	5,1	2,9
abendua	5,1	4,8	24,4	3,5
2024 urtarrila	-0,4	-2,1	-0,4	1,8

(1) Erreferentziako hilera arte metatutako datuak

Urtearteko bariazio tasak ehunekotan

3. taula – ESPORTAZIO ETA IMPORTAZIOAK INGURUNE GEOGRAFIKOEN ARABERA

Epealdia	Esportazioak			Importazioak		
	Guztira	EB	Besteak	Guztira	EB	Besteak
2006	8,4	6,3	11,7	11,9	10,4	17,4
2007	10,0	13,3	5,3	12,3	10,7	18,1
2008	4,6	4,2	5,3	0,0	-1,6	5,3
2009	-21,6	-27,1	-13,2	-37,4	-35,8	-42,2
2010	21,6	12,7	32,7	28,4	32,1	16,0
2011	12,8	20,3	4,8	11,0	12,5	5,3
2012	0,4	3,2	-3,1	-8,7	-8,6	-9,2
2013	-0,5	-1,5	0,7	-1,0	-1,2	-0,5
2014	3,2	10,1	-5,4	1,2	0,5	3,7
2015	8,2	6,0	11,4	11,3	10,3	15,5
2016	-1,8	5,7	-12,2	-5,6	-4,7	-8,5
2017	4,1	-2,6	15,1	14,0	13,0	17,7
2018	8,0	17,4	-5,3	10,5	8,4	18,6
2019	3,4	4,5	1,4	3,0	1,2	9,6
2020	-11,9	-12,9	-10,1	-13,5	-14,8	-9,2
2021	18,7	3,4	45,3	22,0	17,6	36,3
2022	15,0	14,3	15,8	21,5	16,8	34,3
2023	0,8	2,3	-1,0	-6,9	-2,4	-17,9
2023 (1)	14,4	11,1	18,8	-4,3	9,3	-28,9
2024 (1)	-2,8	-6,1	1,8	-3,4	-3,1	-4,1
2022 I	16,5	17,6	14,9	32,2	27,0	47,7
II	22,7	19,3	27,1	28,9	22,9	46,3
III	16,1	13,7	19,0	20,7	11,6	49,0
IV	6,1	7,1	5,1	7,1	7,5	6,1
2023 I	13,5	13,0	14,1	-5,7	-0,1	-19,6
II	-9,3	-9,1	-9,5	-7,2	-4,7	-13,1
III	-4,0	-1,5	-6,9	-7,3	-4,0	-15,3
IV	4,4	8,0	0,3	-7,4	-0,6	-23,8
2022 uztaila	-0,4	10,1	-11,9	19,2	12,4	40,4
abuztua	29,0	20,3	39,3	26,8	12,2	71,2
iraila	26,8	13,4	45,7	18,0	10,5	41,5
urria	1,1	9,1	-7,4	19,7	12,6	37,0
azaroa	16,3	19,1	13,1	7,2	9,0	3,1
abendua	2,1	-5,5	9,7	-4,4	1,4	-18,4
2023 urtarrila	14,4	11,1	18,8	-4,3	9,3	-28,9
otsaila	6,6	18,1	-7,0	-9,2	-2,2	-26,2
martxoa	19,0	10,1	31,6	-3,9	-5,2	0,7
apirila	-12,3	-18,6	-3,8	-4,9	-3,0	-9,8
maiatzza	-5,9	-4,2	-7,9	-13,9	-15,6	-10,0
ekaina	-9,9	-5,3	-15,1	-1,6	5,9	-19,3
uztaila	-4,8	-10,3	2,5	-3,6	-5,5	1,4
abuztua	-3,2	6,2	-12,7	-4,5	5,1	-23,6
iraila	-3,9	2,1	-10,6	-12,6	-8,6	-22,4
urria	0,8	2,4	-1,3	-9,6	0,0	-29,1
azaroa	7,8	9,8	5,2	-8,3	-3,4	-20,7
abendua	4,3	11,8	-2,3	-3,9	1,6	-19,8
2024 urtarrila	-2,8	-6,8	1,8	-3,4	-3,1	-4,1

(1) Erreferentziako hilera arte metatutako datuak

Urtearteko bariozio tasak ehunekotan

4. taula- PRODUKZIO SEKTOREEN ARABERAKO ENPLEGUA

Epealdia	Guztira	Industria	Eraikuntza	Zerbitzuak
2006	-0,2	-1,1	3,7	1,6
2007	1,8	0,9	5,3	3,7
2008	0,2	-1,1	0,2	4,2
2009	-6,1	-7,1	-1,1	-4,8
2010	-2,8	-3,0	-9,7	-0,6
2011	-0,7	-0,3	-11,6	0,5
2012	-3,1	-3,0	-11,2	-2,0
2013	-2,9	-3,3	-9,2	-1,0
2014	-0,7	-2,3	-4,1	2,9
2015	2,1	1,6	-5,6	3,5
2016	2,8	1,7	-7,9	5,5
2017	2,6	2,6	-3,6	3,1
2018	3,6	3,0	3,1	4,5
2019	2,2	2,0	1,2	2,6
2020	-2,2	-2,0	-4,6	-2,3
2021	1,1	0,1	-1,8	2,6
2022	2,0	1,7	-1,1	2,5
2023	1,4	1,3	-2,1	1,7
2023 (1)	0,7	1,0	2,1	0,3
2024 (1)	2,3	4,0	-2,2	0,6
2022 I	2,3	1,5	-0,4	3,3
II	2,7	2,2	-1,0	3,6
III	1,3	1,0	-2,0	1,8
IV	1,6	1,9	-0,9	1,5
2023 I	1,1	0,8	0,9	1,6
II	1,8	1,3	-2,7	2,6
III	1,7	1,5	-3,2	2,3
IV	0,9	1,7	-3,3	0,2
2022 uztaila	2,0	1,9	-2,0	2,3
abuztua	0,7	0,6	-2,5	1,0
iraila	1,2	0,6	-1,5	2,0
urria	1,1	0,8	-1,1	1,4
azaroa	2,1	2,9	-0,8	1,5
abendua	1,8	2,0	-0,9	1,7
2023 urtarrila	0,7	1,0	2,1	0,3
otsaila	1,4	1,1	1,9	1,7
martxoa	1,3	0,2	-1,1	2,6
apirila	0,9	0,8	-3,2	1,4
maiataza	1,8	1,3	-2,5	2,8
ekaina	2,6	2,0	-2,3	3,6
uztaila	1,9	1,4	-2,1	2,8
abuztua	2,2	1,7	-2,8	3,1
iraila	1,1	1,4	-4,6	1,2
urria	1,4	2,2	-2,7	0,7
azaroa	0,3	0,8	-3,7	-0,1
abendua	1,0	2,0	-3,6	0,0
2024 urtarrila	2,3	4,0	-2,2	0,6

(1) Erreferentziako hilera arte metatutako datuak

Urtearteko bariazio tasak ehunekotan

5. taula – PRODUKZIO SEKTOREEN ARABERAKO SOLDATAK

Epealdia	Guztira	Industria	Eraikuntza	Zerbitzuak
2006	4,1	2,8	7,8	7,7
2007	5,9	5,2	10,0	6,9
2008	5,1	3,5	5,0	10,7
2009	-5,3	-6,8	1,0	-2,9
2010	-1,3	-0,8	-9,4	-0,2
2011	2,5	4,0	-11,5	1,8
2012	-2,4	-2,1	-12,7	-0,9
2013	-1,5	-1,2	-9,4	-0,7
2014	-0,1	-0,5	-4,2	1,6
2015	2,1	2,0	-3,3	3,1
2016	2,5	1,9	-8,8	5,2
2017	4,1	4,2	-5,1	4,6
2018	4,6	4,1	6,4	5,3
2019	3,7	3,0	3,7	5,1
2020	-3,0	-3,4	-2,9	-2,3
2021	4,3	4,0	-0,3	5,4
2022	6,5	6,6	4,5	6,5
2023	6,9	6,7	4,1	7,5
2023 (1)	7,3	6,7	12,1	7,9
2024 (1)	7,8	9,1	6,3	5,7
2022 I	6,1	5,6	2,8	7,0
II	6,9	7,5	3,1	6,2
III	6,4	6,6	6,8	6,1
IV	6,6	6,7	5,0	6,6
2023 I	5,7	5,3	6,6	6,2
II	6,6	5,3	6,9	8,9
III	6,7	5,9	1,7	8,7
IV	8,4	9,9	1,7	6,4
2022 uztaila	6,6	6,6	11,5	6,0
abuztua	5,7	5,4	-0,8	6,7
iraila	6,8	7,5	8,4	5,6
urria	6,6	6,4	6,2	6,9
azaroa	6,8	7,8	5,5	5,5
abendua	6,5	6,3	4,0	7,1
2023 urtarrila	7,3	6,7	12,1	7,9
otsaila	3,9	3,1	10,0	4,8
martxoa	5,8	6,1	0,2	5,9
apirila	5,1	2,2	9,5	10,0
maiatzia	7,5	7,6	7,4	7,4
ekaina	7,2	6,1	4,8	9,3
uztaila	6,7	5,8	1,7	8,8
abuztua	7,6	6,8	3,6	9,3
iraila	6,0	5,2	-0,2	7,9
urria	7,3	7,7	2,8	7,0
azaroa	6,4	6,2	4,6	6,9
abendua	10,1	13,1	-0,6	5,8
2024 urtarrila	7,8	9,1	6,3	5,7

(1) Erreferentziako hilera arte metatutako datuak

Urtearteko bariozio tasak ehunekotan